BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 289 Duminică 20 Octombrie 1940
10 Pagini P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CONDUCEREA REGIILOR PUBLICE

Desvoltarea cu totul disproporționată, pe care au luat-o la noi organele de conducere atât în armată cât și în administrația civilă — acea monstruoasă „hidrocefalie" de care pomenea d. general Ion Antonescu în prefața planului general de reorganizare a armatei — nu este decât fructul concepției megalomane și ușuratece, care a caracterizat regimul lichidat în ziua de 6 Septembrie. Inflație de demnități și onoruri, inflație de slujbe decorative, creațiuni de pompă și ostentație, toate n'au însemnat decât tot atâtea excrescențe parazitare pe trupul Statului, încurcându-i funcțiunile și desvoltarea normală și soldându-se cu preluări masive din veniturile bugetare agonisite din truda națiunii.

De această contaminare n'a scăpat, firește, nici organizarea așa ziselor regii publice comerciale, cum și a celorlalte instituții autonome, cu buget special, creiate fie pe baza legii privitoare la regiile autonome din 4 Mai 1934, fie pe baza legilor speciale.

Imitându-se forma de conducere a societăților anonime, în capul acestor instituții am văzut întronându-se vaste consilii de administrație, cu câte 12 și 15 membri, cu comitete de direcție, cu censori, consilieri technici, jurisconsulți, cu o întreagă suprastructură tot atât de pretențioasă, pe cât de costisitoare și de inutilă.

Numai în 5 ani, între 1935 și 1940, cele 40 de instituții cu buget special, separat de bugetul ordinar al Statului, au plătit celor 285 membri ai consiliilor de administrație și ai comitetelor de direcție, sub titluri diferite (jetoane, indemnizații, tantieme), apreciabila sumă de 171 milioane lei.

Rezultatul practic?

Ni-l lămurește actualul ministru de finanțe, d. Gh. Cretzianu, în raportul înaintat zilele acestea Conducătorului Statului român și președintele consiliului de miniștri:

„Compuse din membri prea numeroși, consiliile și comitetele acestor întreprinderi comercializate nu și-au putut dovedi utilitatea. Dimpotrivă, ele au dus la o fărâmițare a responsabilității care, în mod normal, trebuia să fie a directorului fiecărei instituțiuni și, în plus, au încasat deseori retribuțiuni disproporționate cu aportul de muncă și pricepere adus în conducerea întreprinderilor Statului".

Scurt și cuprinzător. De aci și hotărîrea salubră luată de guvern de a se desființa aceste supraorgane de conducere la instituțiile unde menținerea lor nu s'a dovedit necesară. Și începutul a fost făcut de ministerul de finanțe cu întreprinderile și instituțiile tutelate de ele.

Astfel au fost desființate **comitetele de direcție:** la direcția generală a Monitorului Oficial și Imprimeriile Statului, și la regia publică comercială Monetăria Statului; au fost desființate **consiliile de administrație,** înlocuindu-se prin comitete de direcție, la: administrația comercială a monopolului vânzării alcoolului și taxelor de consumație pe băuturi spirtoase (M. A. T), la Casa de depuneri, la Casa autonomă de finanțare și amortizare (C. A. F. A.) și la Casa generală de pensiuni.

Iar măsura a fost întinsă și la instituțiile și întreprinderile depinzând de alte departamente, ca, de pildă, ministerul agriculturii și ministerul armatei.

Tot ce e menit să înlăture nucleele de favoritism și parazitism politic, care găsiau un climat atât de prielnic sub trecutul regim, tot ce e menit să asaneze viața instituțiilor și să sporească inițiativa și simțul de răspundere ale conducătorilor calificați, în fine tot ce înlătură pompa și risipa nepotrivite nici poporului nostru de țărani, nici timpurilor de față, găsește ecoul cuvenit în opinia publică sănătoasă, dornică să vadă odată întronat în țara aceasta spiritul bunului cumpăt și al competențelor verificate.

GOSPODĂRIE FISCALĂ

de I. VION

Memoriul, pe care Uniunea generală a industriașilor din România l-a înaintat forurilor competente, vine să confirme ceeace am scos în evidență de sute de ori: haosul provocat de prea marele număr de impozite și taxe, pe cari le suportă, în cele din urmă, aceeași categorie de birnici: consumatorii.

Sunt 37 de impozite și taxe pe cari le suportă întreprinderile industriale — numai taxe comunale sunt 8 categorii — dar nu toate merg la vistieria generală a statului, ci din ele se alimentează fonduri anumite pe cari le-au creiat ministerul muncii, al apărării naționale, al comunicațiilor, al sănătății, al agriculturii, al economiei naționale, al justiției și al educației naționale.

Numai adiționalele însumează 18,50 la sută din venitul întreprinderii!

Pe deoparte avem un labirint întreg de taxe, cote și biruri în care se pierde cel mai priceput fiscalist, pe de alta nu s'a ținut seama de faptul pe care îl citam mai sus, că toate aceste impozite cad în sarcina consumatorului, sufocat de scumpetea excesivă a costului vieții de toate zilele.

Pentru făina de grâu se plătesc în momentul când e pusă în vânzare următoarele taxe și impozite:

1. Taxa de valorificare (lei 0,90 la kg.); 2. Taxa de consumație (lei 0,25); 3. Taxa fixă, drept echivalent al impozitului pe cifra de afaceri, datorat pentru pâine (lei 0,30); 4. Taxa comunală (lei 0,20); 5. Impozit pe cifra de afaceri (4%); 6. Impozit proporțional fiscal asupra derivatelor cerealelor (1,68%); 7.

(Continuare in pag. 2-a)

Importante hotărâri luate de Consiliul de miniștri de eri

Intensificarea măsurilor pentru aprovizionarea Capitalei și luarea de măsuri energice impotriva speculanților.— Crearea unui „Fond de reconstrucție a Statului". — Intocmirea unui plan agricol

Joi s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui General Ion Antonescu:

Asupra hotărîrilor luate s'a dat următorul comunicat:

In ziua de 17 Octombrie a. c., s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția d-lui general Antonescu.

1) S'a aprobat ca operațiunile societății „Discom" să fie preluate de Cassa autonomă a monopolurilor statului.

2) S'a dispus intensificarea măsurilor pentru aprovizionarea Capitalei și luarea de măsuri energice împotriva speculanților.

3) Armata — și în genere nici o instituțiune publică, — nu va mai cumpăra dela țărani produsele lor sub prețuri oficiale.

4) Magazinele de desfacere înființate din ordinul guvernului, vor întocmi fișiere de cumpărători și de cantitățile cumpărate, pentru ca de efortul guvernului, să nu profite tot speculanții.

5) Se deleagă d-nii miniștrii: al Coordonării și Statului major economic, al Agriculturei și Domeniilor și d. subsecretar de stat al Agriculturei și Domeniilor pentru Agricultură și Zootechnie, ca impreună cu d. I. Gh. Vântu, primarul general al Capitalei, să studieze chestiunea sindicalizărei măcelarilor.

6) D. general Antonescu a hotărît crearea unui „Fond de reconstrucție a Statului", care va urmări să facă investiții producătoare de venituri. Fondul se va alimenta din: a) Sumele rezultate din vânzarea la licitație a o parte din bunurile evreești expropriate; b) Sumele afectate consiliilor de administrație de către diversele societăți anonime care vor continua să le treacă pe viitor în bugetul lor pentru a fi făcute venit statului; c) Economiile rezultate prin desființarea fondurilor speciale dela diversele departamente: comisii, comitete, diurne, jetoane, etc.; d) Inapoierea la stat pe calea justiției a bunurilor de cari a fost privat prin operațiuni incorecte etc.

7) S'a dispus să se reorganizeze Institutul geologic pentru a activa mai intens.

8) S'a hotărît ca ministerul agriculturii și domeniilor, de acord cu ministerul coordonării, să întocmească un plan agricol pentru a pune în acord producția plantelor textile cu capacitatea industriei respective.

9) S'a hotărît: gruparea industriilor pe cicluri de fabricație; în cadrul fiecărui ciclu să se armonizeze fabricația. Să se renunțe la industriile parazitare, exceptându-se industria de apărare națională și să se desvolte la maximum industria care are la bază materia primă românească.

10) S'au dat dispoziții pentru asigurarea însămânțărilor cu grâu de primăvară pentru a completa însămânțările de grâu de toamnă, în cazul când timpul va continua să fie defavorabil aratului și însămânțării lor.

Măsuri excepționale referitoare la vasele comerciale, maritime și fluviale

Textul decretului-lege

Monitorul Oficial de Joi publică următorul decret-lege privitor la unele măsuri excepționale referitoare la vasele comerciale, maritime și fluviale:

ART. 1. — Se institue un drept de preempțiune în favoarea Statului la cumpărarea, totală sau parțială, a vaselor de comerț de orice natură sau denumire, maritime sau fluviale, aflate sub pavilion român definitive sau provizorii.

Acest drept se exercită prin Subsecretariatul de Stat al Marinei, căruia i se va notifica orice act de vindere-cumpărare în proect, referitor la vasele de comerț.

Orice alt act de înstrăinare cu titlul oneros sau gratuit asupra vaselor de comerț, sub pavilion român, precum și orice act de constituire de drepturi reale asupra unor asemenea bunuri este supus autorizației prealabile a Subsecretariatului de Stat al Marinei.

ART. 2. — In interesul economiei naționale nici o navlosire de vase maritime sau fluviale de orice aparate plutitoare sub pavilion român sau sub pavilion străin cu port de înscriere român, nu se poate face fără autorizarea prealabilă a Subsecretariatului de Stat al Marinei.

ART. 3. — Statul prin subsecretariatul de stat al marinei, are drept de preempțiune asupra oricăror navlosiri a vaselor și aparatelor plutitoare prevăzute sub art. 2.

Vasele închiriate prin exercitarea dreptului de preempțiune, vor fi utilizate de Stat în interesul apărării sau economiei naționale sub orice formă și condițiuni, socotite necesare de subsecretariatul de stat al marinei.

ART. 4. — In termen de 15 zile dela publicarea prezentului decret-lege, toate contractele de închiriere a vaselor, aflate în curs de executare vor fi supuse autorizării prevăzută la art. 2, în vederea continuării executării lor.

Contractele care nu se vor depune la subsecretariatul de stat al marinei în termenul de mai sus, precum și cele respinse la autorizare, rămân nule de drept și fără efect pentru viitor.

ART. 5. — Orice act juridic făcut cu călcarea dispozițiunilor prezentului decret-lege este nul de drept, această nulitate fiind de ordine publică.

Deciziunile subsecretariatului de stat al marinei, date în aplicarea acestui decret-lege, sunt definitive și neatacabile pe nici o cale.

ART. 6. — Actele, de orice natură ar fi, prin care s'ar tinde la scoaterea din traficul maritim sau fluvial a vaselor prevăzute sub art. 2, vor fi socotite ca acte de sabotaj și pedepsite cu dublul pedepsii prevăzute sub art. 7.

ART. 7. — Cei ce vor contraveni la dispozițiunile prezentului Decret-Lege se vor pedepsi cu amenda dela 30.000—1.000.000 lei și cu închisoarea dela una lună la un an.

Amenzile se vor vărsa Băncii Naționale a României pentru Fondul Național al Marinei.

ART. 8. — Se mențin dispozițiunile art. 1 din Decretul-Lege privitor la unele măsuri excepționale referitoare la vasele comerciale sub pavilion român publicat în Monitorul Oficial No. 266 din 16 Noembrie 1939.

ART. 9. — Orice dispozițiuni din legi și regulamente contrare Decretului-Lege de față, inclusiv articolele 2, 3 și 4 din Decretul-Lege No. 4075 publicat în Monitorul Oficial No. 266 din 15 Decembrie 1939, sunt și rămân abrogate.

Dat în București la 17 Octombrie 1940.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri,
General ANTONESCU
Ministrul Justiției,
Mihai A. Antonescu

Expunere de motive

In imprejurările economice actuale, zdruncinate de starea europeană a războiului, se incearcă, de către unii, speculațiuni primejdioase echilibrului pieții și impotriva stabilității prețurilor pe care o urmărește guvernul, prin toate mijloacele, pentru însănătoșirea vieții economice.

Oricât am voi să lăsăm activității economice toată libertatea, sunt domenii în care Statul este silit să intervină pentru ocrotirea intereselor sale fundamentale și mai ales pentru menținerea potențialului nostru de apărare națională.

Aceasta este raținea pentru care am socotit că nici o înstrăinare a vaselor de comerț, maritime sau fluviale, ca și orice afecțiuni (sarcini sau grevări de orice natură) care ar putea conduce la înstrăinarea acestora nu poate să fie făcută fără ca Statul să controleze aceste operațiuni, exercitând eventual un drept de preemțiune al său.

Pe de altă parte micșorarea parcului de vase întrebuințate în traficul pe Dunăre, din cauza retragerii vaselor, bătând pavilion străin, ca urmare a ocupării de către Rusia sovietică a unor porturi dunărene, impune luarea unor măsuri pentru a preveni o criză de transport, care ar avea grele consecințe asupra economiei naționale.

Pentru aceste motive, am intocmit alăturatul proect de lege.

Primiți, vă rog, domnule General, asigurarea inaltei noastre considerațiuni.

Ministrul Justiției,
(ss.) MIHAI A. ANTONESCU

(Continuare in pag. 2-a)

„Giornale d'Italia" despre situația Angliei

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Roma

Roma, 17. — Presa italiană subliniază și comentează azi fraza ziarului englez „Daily Express", prin care spune că de acum înainte Anglia a rămas singură. „Giornale d'Italia" examinând în articolul său de fond cauzele acestei izolări, spune că Anglia a pierdut speranțele de a putea conduce războiul de distrugere împotriva puterilor axei pe pielea și riscul altor națiuni și că deci trebue să se bată cu propriile sale mijloace și riscuri naționale și imperiale, mijloace cari de fapt nu-i mai sunt suficiente, lucru de care Anglia a început să-și dea seama.

După ce spune că Anglia a rămas singură și că nicio țară europeană nu vrea să-și asocieze destinul său de acel al ei, ziarul adaogă: „politica puterilor axei a favorizat eliberarea țărilor europene de tradiționala teamă de Marea Britanie. Ultimul dar nu mai puțin importantul țel al acestei realități, este noua orientare a României, care se îndrumează pe calea desfacerii ei de influența politică britanică, descătușare care a provocat până și o criză a raporturilor diplomatice. Mai rămâne în cadrul britanic numai Grecia, care continuă a ceda pe ascuns bazele insulelor sale pentru oprirea și pentru reaprovizionarea vaselor sale de război, cum și Turcia".

Ziarul după ce notează că și în sectoarele războiului italian faptele vorbesc foarte clar, încheie astfel: „Războiul merge înainte. Anglia l-a și pierdut. Nu are încă exactă conștiința înfrângerii sale. Dar are resentimentul acestei înfrângeri. Rezistența sa de acum înainte nu mai mizează pe politica mondială ci numai pe imperiu, mai mult pe însăș viața ei națională. Pentru acest motiv este disperată. Dar cu cât va dura mai mult, cu atât mai scump va plăti prin distrugeri ireparabile și printr'un mare preț politic și economic".

E. C.

LONDRA

Unul din cartierele capitalei Marei Britanii situat pe malul Tamisei

Exploatarea și punerea în valoare a unor bunuri lăsate în nelucrare

„Monitorul Oficial" de Joi publică următorul Decret-Lege privitor la exploatarea și punerea în valoare a unor bunuri lăsate în nelucrare:

ART. 1. — Statul Român va putea lua în folosință și exploatare orice bun industrial care este lăsat în părăsire de proprietarul lui sau a cărei exploatare a încetat din orice cauză și care se constată că este necesar apărării naționale, economiei naționale sau intereselor superioare de Stat.

ART. 2. — Ministerul economiei naționale va institui prin deciziune ministerială o comisiune compusă din: un consilier dela Inalta Curte de Casație, un delegat al ministerului care propune luarea în exploatare a intreprinderii sau bunului industrial, un delegat al Ministerului Economiei Naționale, secretari și experți numiți de acelaș minister.

Comisiunea va cerceta fiecare caz în parte și va hotări, dacă este cazul, ca intreprinderea să fie preluată de Stat.

ART. 3. — Exploatarea se va putea face prin Regie publică, mixtă sau concesiune, fără aplicarea dispozițiunilor din legea contabilității publice privitoare la licitația publică.

ART. 4. — Proprietarul va participa la beneficiu cu o cotă anuală care se va fixa de ministeri și care nu va putea trece de 5 la sută din beneficiul net al exploatării.

ART. 5. — Termenul de exploatare se va fixa pentru fiecare caz în parte, potrivit naturii sau necesităților exploatării, și va fi menționat în decretul prin care se preia exploatarea intreprinderii.

ART. 6. — Pentru garantarea drepturilor statului rezultând din cheltuelile și investițiunile făcute pentru exploatare și rămase neamortizate, ministerul va înscrie o ipotecă legală asupra imobilelor intreprinderii până la valoarea unei sume ce va fi stabilită de comisiunea prevăzută la art. 2.

Dat în București, la 17 Octombrie 1940.

EXPUNERE DE MOTIVE

Domnule General,

Conform dispozițiunilor decretelor-legi No. 3052 din 5 Septembrie și nr. 3072 din 7 Septembrie 1940, avem onoare a vă înainta pentru aprobarea și semnătura Domniei Voastre alăturatul Decret-lege, relativ la exploatarea și punerea în valoare a unor bunuri lăsate în nelucrare.

In imprejurările grele prin care trecem interesele superioare ale Statului și Națiunii Române reclamă de la toți cetățenii o contribuție desăvârșită la opera de ridicare și organizare a Țării

In special starea de război din afară, obligă Statul nostru să folosească fără întârziere toate resursele economiei sale naționale.

Unele persoane, uneori străine de neam, sau intreprinderi particulare, fie din neglijență, fie din incapacitate au lăsat industrii și fabrici în neactivitate, sau paragină, altele cu scopul de a-și creia un monopol al producțiunii sau al speculării prețului au achiziționat în mod intenționat fabrici, intreprinderi sau bunuri, cari constituesc adevărate bogății naționale și pe cari în loc să le exploateze le-au lăsat cu totul în părăsire și în stare de ruină completă. Prin limitarea producției și monopolul vânzării — în sistem de trusturi — și-au asigurat nu numai stăpânirea pieții și specularea prețurilor, dar au scos din piață industriei fonduri și fabrici cari sunt indispensabile economiei naționale și sporirii producției noastre.

Or este inadmisibil ca în imprejurările actuale excepționale, Statul să fie pus în situațiunea de a nu putea folosi toți factorii de producție de care dispune Țara și să nu poată face față nevoilor imperioase pe care le necesită apărarea națională, economia națională sau interese superioare de Stat.

Pentru a remedia această stare de lucruri și a da posibilitatea Statului să pună în valoare și să folosească toți factorii de producție de care are nevoe, am întocmit alăturatul proect de lege prin care Statul să poată lua în folosință și exploatare orice bun care este lăsat în părăsire de proprietarul lui sau a cărei exploatare a încetat din orice cauză și care se constată că este necesar apărării naționale, economiei naționale sau intereselor superioare de Stat.

Primiți, vă rog, domnule General, asigurarea inaltei noastre considerațiuni.

Ministrul Justiției,
(ss.) MIHAI A. ANTONESCU

NOUL SUBSECRETAR DE STAT AL MARINEI

Prin decretul nr. 3516 al d-lui general Antonescu, conducătorul statului, publicat în Monitorul Oficial de eri, d. contra amiral Gheorghe Em. Koslinsky a fost numit subsecretar de stat la departamentul apărării naționale, pentru marină.

NINGE LA PREDEAL

Predeal, 17 Octombrie

Incepând de azi d. a. de pe la ora 3, s'a abătut asupra localității noastre o ninsoare abundentă. Ninsoarea a continuat tot timpul și persistă încă în momentul când telefonez, ora 22.

Temperatura a scăzut brusc la minus 4 grade. Zăpada a atins o grosime de câțiva centimetri. Predealul are aspect de iarnă.

Ce urmări ar putea avea deschiderea traficului de arme prin Birmania

Rusia va adera la pactul tripartit?— Numirea d-lui Sunner ca ministru de externe al Spaniei

Dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 17. — Se pare că prima lovitură dată astă seară impotriva pactului tripartit, va avea urmări grave.

Anglia a deschis traficul de arme prin Birmania, pentru China. Cantități imense de material de război au pornit spre interiorul Chinei.

Acest eveniment este urmărit cu o deosebită atențiune la Berlin. Se constată că situația în Extremul Orient s'a agravat și se crede că Japonia va răspunde cu măsuri eficace, mai ales că Anglia intenționează să dea drumul și prin Hong-Kong traficului de arme pentru China. Se prea poate ca ziua de 18 Octombrie să fie ziua extinderii războiului în Extremul Orient și ca Japonia să intervină în mod activ în războiul impotriva Angliei.

Corespondentul din Extremul Orient al ziarului „Deutsche Allgemeine Zeitung" telegrafiază astă seară că la frontiera birmano-chineză se află numeroase tancuri, avioane de bombardament grele, trenuri întregi de autocamioane și 460 de mii de tone benzină cu care urmează să se transporte în interiorul Chinei, armele sosite prin Birmania.

Acelaș corespondent comunică mai departe că 27 de avioane japoneze au și atacat partea chineză a Birmaniei, spre a împiedica aceste transporturi. Majoritatea mărfurilor sosite pentru China sunt de origine americană.

*

La conferința presei de astă seară, ținută la ministerul de externe, s'a pus intrebarea dacă svonul că la Moscova urmează să se țină în curând o conferință a Germaniei, Italiei, Japoniei și Rusiei, corespunde sau nu realității. Acest svon a fost categoric desmințit de purtătorul de cuvânt al ministerului de externe. Totuși, cercurile politice din Berlin atrag atențiunea că pactul tripartit oferă posibilitatea unei aderări a Rusiei. In orice caz însă, — contrar svonurilor din străinătate — deocamdată nu e luată în considerație o călătorie a d-lui von Ribbentrop la Moscova.

In centrul atențiunii generale se află azi numirea d-lui Serrano Sunner, ca ministru de externe al Spaniei. Presa germană salută cu satisfacție acest fapt. „Deutsche Allgemeine Zeitung" spune că chemarea d-lui Sunner dela ministerul de interne al conducerea politicii externe a Spaniei, nu constitue, în urma călătoriilor sale politice din ultimul timp, o surpriză, ci o confirmare.

SPAIMA MĂRILOR

Un grup de vedete rapide germane

In pag.

Măsurile luate de ministerul coordonării pentru aprovizionarea Capitalei cu lemne și alimente